

BI-ONT

Sociaal in 't Kwadraat

Colofon
Idee
Wim Budding, stichting BMP
Ontwerp
Marc de Boer, Ori Ginale
Redactie
Stichting BMP
Druk
Aranea Off-set

BI-ONT

ontmoeten moet je doen

Christelle Ngobo Ami Anand Thapa Karin Geerts Dmitry Bratkov Mohammed Sampil Suzana Haxhiu Shahala Yaqubi Patricia van Delft Eekert Irene Zweers Sahib Al Doraki Kifa Kadhem Dahi Martijn van Eijk Tineke Hoeksema Masoud Fartous Sara Abdi Tahir Osman Ham René Mbaiko Hamida Amiri Tineke van Stijn Lubna Ebrahim Zainab Altememy Ineke de Vries Nihaya Ali Nagham Abdulmassih/Yara Zahra Rezai Hilde Klink Marina Naderi Marjan Thijs Belqees Seifi Iris Halekor Lilia Kivorkian Alice Koopman Elisaveta Sarkisjan Paula F Herma van der Mijl Therese Simonjan Faduma Hassan Ahmed Siranoesj Simonjan Aygun Sarhan-kyzy Aliyeva Assefu Nigusie Polir Margareth Valkering Lamis al Samarrai Els van Vloten Anna Bajramova Saskia Koning Homeira Rasuli Annelies Zevenbergen Ina B Dees Christelle Ngobo Ami Anand Thapa Karin Geerts Dmitry Bratkov Mohammed Sampil Suzana Haxhiu Shahala Yaqubi Patricia van Stijn Eekert Irene Zweers Sahib Al Doraki Kifa Kadhem Dahi Martijn van Eijk Tineke Hoeksema Masoud Fartous Sara Abdi Tahir Osman Narges Arib René Mbaiko Hamida Amiri Tineke van Stijn Lubna Ebrahim Zainab Altememy Ineke de Vries Nihaya Ali Nagham Abdulmassih/Zahra Rezai Hilde Klink Marina Naderi Marjan Thijs Belqees Seifi Iris Halekor Lilia Kivorkian Alice Koopman Elisaveta Sarkisjan Aliyeva Herma van der Mijl Therese Simonjan Faduma Hassan Ahmed Siranoesj Simonjan Aygun Sarhan-kyzy Aliyeva Assefu Nigusie Omerovic Margareth Valkering Lamis al Samarrai Els van Vloten Anna Bajramova Saskia Koning Homeira Rasuli Annelies Zevenbergen Janco Dees Christelle Ngobo Ami Anand Thapa Karin Geerts Dmitry Bratkov Mohammed Sampil Suzana Haxhiu Shahala Yaqubi Patricia van Kees van Eekert Irene Zweers Sahib Al Doraki Kifa Kadhem Dahi Martijn van Eijk Tineke Hoeksema Masoud Fartous Sara Abdi Tahir Osman Narges Arib René Mbaiko Hamida Amiri Tineke van Stijn Lubna Ebrahim Zainab Altememy Ineke de Vries Nihaya Ali Nagham Abdulmassih/Rina Lansweers Zahra Rezai Hilde Klink Marina Naderi Marjan Thijs Belqees Seifi Iris Halekor Lilia Kivorkian Alice Koopman Elisaveta Sarkisjan Servindzj Abdul Aliyeva Herma van der Mijl Therese Simonjan Faduma Hassan Ahmed Siranoesj Simonjan Aygun Sarhan-kyzy Aliyeva Assefu Nigusie Nijk Shadika Omerovic Margareth Valkering Lamis al Samarrai Els van Vloten Anna Bajramova Saskia Koning Homeira Rasuli Annelies Zevenbergen Artan Kulludra Janco Dees Christelle Ngobo Ami Anand Thapa Karin Geerts Dmitry Bratkov Mohammed Sampil Suzana Haxhiu Shahala Yaqubi Patricia van Kindesa Nlemfu Kees van Eekert Irene Zweers Sahib Al Doraki Kifa Kadhem Dahi Martijn van Eijk Tineke Hoeksema Masoud Fartous Sara Abdi Tahir Osman Narges Arib René Mbaiko Hamida Amiri Tineke van Stijn Lubna Ebrahim Zainab Altememy Ineke de Vries Nihaya Ali Nagham Abdulmassih/Mohammed Ali Rina Lansweers Zahra Rezai Hilde Klink Marina Naderi Marjan Thijs Belqees Seifi Iris Halekor Lilia Kivorkian Alice Koopman Elisaveta Sarkisjan Fazel Obie Echten Servindzj Abdul Aliyeva Herma van der Mijl Therese Simonjan Faduma Hassan Ahmed Siranoesj Simonjan Aygun Sarhan-kyzy Karanzie Klaske Nijk Shadika Omerovic Margareth Valkering Lamis al Samarrai Els van Vloten Anna Bajramova Saskia Koning Homeira Rasuli Annelies Zevenbergen Agnes Raemdonck Artan Kulludra Janco Dees Christelle Ngobo Ami Anand Thapa Karin Geerts Dmitry Bratkov Mohammed Sampil Suzana Haxhiu Shahala Yaqubi Patricia van Jean-Anselme Kindesa Nlemfu Kees van Eekert Irene Zweers Sahib Al Doraki Kifa Kadhem Dahi Martijn van Eijk Tineke Hoeksema Masoud Fartous Sara Abdi Tahir Osman Narges Arib René Mbaiko Hamida Amiri Tineke van Stijn Lubna Ebrahim Zainab Altememy Ineke de Vries Nihaya Ali Nagham Abdulmassih/Amina Mohammed Ali Rina Lansweers Zahra Rezai Hilde Klink Marina Naderi Marjan Thijs Belqees Seifi Iris Halekor Lilia Kivorkian Alice Koopman Elisaveta Sarkisjan Nergiz Fazel Obie Echten Servindzj Abdul Aliyeva Herma van der Mijl Therese Simonjan Faduma Hassan Ahmed Siranoesj Simonjan Aygun Sarhan-kyzy Aliyeva Assefu Nigusie Omerovic Margareth Valkering Lamis al Samarrai Els van Vloten Anna Bajramova Saskia Koning Homeira Rasuli Annelies Zevenbergen Rosseboom Agnes Raemdonck Artan Kulludra Janco Dees Christelle Ngobo Ami Anand Thapa Karin Geerts Dmitry Bratkov Mohammed Sampil Suzana Haxhiu Shahala Yaqubi Patricia van Mahjuba Habib Jean-Anselme Kindesa Nlemfu Kees van Eekert Irene Zweers Sahib Al Doraki Kifa Kadhem Dahi Martijn van Eijk

Ontmoeten moet je doen. Maar waar begin je?

De Nederlanders en vluchtelingen die aan de Bi-ont programma's hebben meegewerkt weten het wel. Samen iets creatiefs maken is een leuke manier om elkaar te ontmoeten en nieuwe vriendschappen op te doen.

Iedereen kan op zijn eigen manier bijdragen aan een film. De een bedenkt een verhaal, de ander acteert en de volgende maakt opnames. En dan blijkt dat de talenten anders verdeeld zijn dan je van te voren misschien dacht. Bij het maken van een krant over Utrecht ontdek je dat er mensen verliefd zijn op Hoog Catharijne, of dat de Nederlandse kaasboer eigenlijk uit Iran komt. En ja, *het gevoel van thuis*, daar kan iedereen zich iets bij voorstellen. Maar beeldt het maar eens uit in een lapje. En toch lukt het. Er groeit een grote hoeveelheid bijzonder lapjes. Samen vormen ze een kunstwerk met daarop bloemen, schelpen, poppen, de bijbel, de afsluitdijk een Afghaanse feestjurk, poezen en noem maar op. En wist je dat samen koken en een eettafel organiseren tot bijzondere gedichten kan leiden, tot gesprekken over vroeger, ergens ver en ergens dichtbij, en tot vriendschappen voor het leven? Je eigen gevoel van thuis verandert doordat je zoveel nieuwe mensen leert kennen.

In dit boekje kan je de verhalen van de vijf Bi-ont projecten die in 2007 in Terneuzen, Utrecht, Castricum, Hardenberg en Raalte zijn uitgevoerd, ontdekken. Deze verhalen vertellen dat het eigenlijk niet zo moeilijk is om elkaar te ontmoeten. Alles wat je nodig hebt is een enthousiaste afdeling van VluchtelingenWerk en een leuk idee voor een programma een beetje geld en voor je het weet maak je je eigen Bi-ont verhaal vol onverwachte uitkomsten.

Wij hopen dat dit boekje inspireert

PROD. FILM in goede aarde Terneuzen

DIR. / CAM.

Verbindingen creëren tussen mensen die elkaar in het dagelijks leven niet vanzelfsprekend ontmoeten is een prachtige uitdaging. Zeker in een grensstreek zoals Zeeuws-Vlaanderen/België. Er is gekozen voor een zeer gemêleerd gezelschap, bestaande uit Nederlanders, Belgen en vluchtelingen wonende in beide landen. Zij ontwikkelden samen het script, namen dit op en hebben ook zelf gemonteerd. Als uitgangspunt namen zij een fictieve situatie in 2040. Grote delen van Europa zijn door de klimaatverandering ontpolderd, mensen zijn op de vlucht en hopen elders een veilig onderkomen te vinden. Het resultaat is deze persoonlijke mozaïekfilm van een unieke groep.

117

118

119

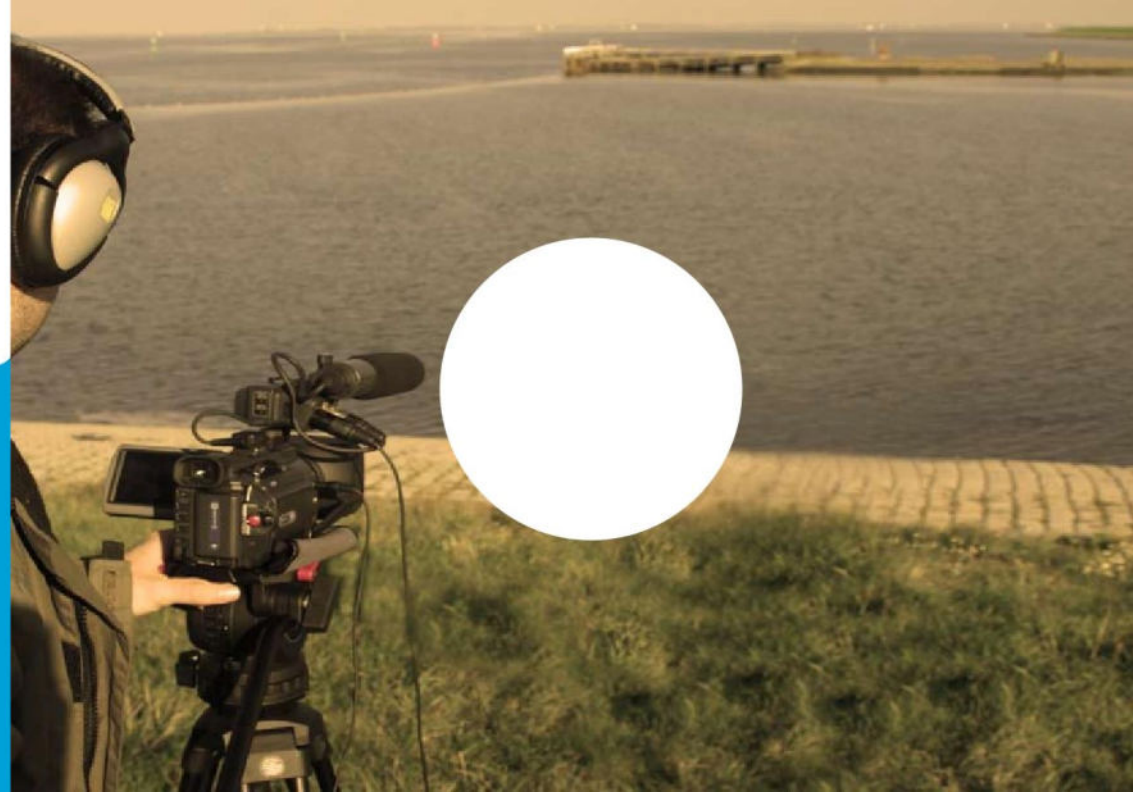

120

121

?!

Klimaat-
verandering
zorgt voor
stijging
zeespiegel

Zeeland
overspoelt

Vluchtelin-
gen op-
gevangen
in Rusland
en Afrika

Een onverwacht scenario >>

**Ik zie je staan
Je denkt aan thuis
Je wilt niet weg
maar ook niet blijven
Hoe nu verder**

**Ik roep je naam
Je denkt ben ik dat
Je wilt wel horen
maar niet verliezen
Misschien proberen**

**Neem jezelf mee
Op die ontdekkingsreis
Naar dat onbekende land
Waar je eerder nog niet was**

**Verbaas je over wat je
Allemaal kunt doen en maken
Wanneer je besloten hebt
Om door dat glazen raam te stappen**

ONDERTUSSEN BIJ HET SCHRIJVEN VAN HET SCENARIO..

JIJ WORDT VAST STRAKS EEN HELE GROTE FILMSTER

BIJ DE VOLGENDE SCENE ZET IK U IN CLOSE UP...

WAT WAS MIJN VOLGENDE ZIN OOK ALWEER?

CAMERA KLAAR.. ENN ACTIE!

5 MINUTEN OM DE TEKST TE LEREN..

EN NU UIT AL DIE FRAGMENTEN DE FILM MONTEREN

NOG EEN LAATSTE CHECK EN DE FILM IS KLAAR..

Manneer het thuisland belt
Verdwaald in Hoo Catharine
Kanaalstraat dé multi-culti straat
Eindelijk mooi en dan toch niet gelukkig

Utrecht
lijkt
op
bagdad

Mooi Utrecht Utrechters zijn trots op Utrecht: op de Domtoren, heel lang de hoogste toren van Nederland; op de mooie, oude grachten, op FC Utrecht. Buitenlanders, voornamelijk vluchtelingen komen het liefst in Hoog Catharijne. 'Het meest bijzondere station van Nederland.' Pagina 5, 7, 8

Hongaarse vluchtelingen Na de Hongaarse opstand van 1956 zijn in totaal drieduizend Hongaren naar Nederland gevlucht. Ze kwamen allemaal met de trein in Utrecht aan. De Hongaarse dominee István Tüski was erbij. Pagina 4

DIVERS

Nederland

Wanneer de zon ondergaat
Omringt het de oceaan
Dan krijgt de kust
Een warme kleur
Op dat moment herinner ik me
De kleuren van mijn vlinder

Nederland bloemenland

Wanneer ik hier bloemen zie
De kleuren
De geuren
Bringen mij knus
Naar mijzelf

Aardige mensen

Wanneer ik jullie medelijden zie
Dan herinner ik me
De warmte van mijn dierbaren

Nederland

Ik voel dat Nederlanders kleurrijk zijn
Net als jullie bloemen
Hopelijk waardeert iedereen je
Iedereen die overal je water drinkt
Je lucht inademt
Je zijn ziel overgeeft
Ik wil zeggen
Dat jullie je land dankbaar moeten zijn
Omdat je land je lief is

Shirin Saya

“Je bent zelf bepalend voor
het succes in een nieuw land”

Eigenlijk gaat het
niet zozeer

Eigenlijk gaat het niet
zozeer om lapjes
naaien.

Het gaat gewoon om
het contact.

Gevoel van thuis
is echt belangrijk.

Als het feest is
voel ik mij thuis.

(Gehoord in de tuin van
Kap'tein Rommel)

Het is niet ingewikkeld om samen te ^{zijn}

Met gevoel van thuis
- mij, voel me bij, gevoel in de lucht, u
- huis - deen open / dicht
~~accorda~~

- neder land: vertrouwd,
- ~~assimileren~~ wereld wereldbol, alle kleiner men
verbinding, draadje
- afuhal beeldje

 ik, gevoel van thuis
maakt.
als ik me goed voel,
thuis bij mezelf.

n

met mezelf.
verbinding $\left\{ \begin{array}{l} \text{ik} \\ \text{met andere} \\ \text{in de wereld} \end{array} \right.$

Wat
e
z
e
n
i
n
s
p
i
r
e
r
e
n
d
e
n
e
e
n
p
r
a
c
h
t
i
g
r
e
s
u
l
t
a
a
t

l
e
u
k
p
r
o
j
e
c
t

Ik heb voor het eerst mijn straatgenoot uit Afghanistan gesproken. Alleen daarom al de moeite waard!

Project Vluchtelingenwerk

Patchwork maken en het gevoel van thuis

Castricum afgelopen zeven weken is een Patchwork-
project uitgevoerd door Vluchtelingenwerk waarbij twintig
vrouwen met een vluchtelingenachtergrond,
meestal uit de Tuin van Kasteel, contacten
en patchwork te maken het gevoel van
thuis te krijgen.

Theresa concludeert
het creëren van thuis
kregen.

Wie herinnert zich niet de geur van versgebakken brood, kaneel en nootmuskaat, een stem die lacht, een scherp gesprek, een lied dat klinkt, geroezemoes aan tafel.

De lauwe zomernachten.

Je proeft en drinkt en eet

met het **gevoel van thuis** in je gedachten.

Home is where the heart is

Halika Marokkaanse Soep-

~~Begin~~ Begin: 1 dag van tevoren;
Kikkererwtten in koud water
een nacht laten werken.

Volgende dag
Het vlees in stukken snijden + en ui
ook een klein snijden en peterselie,
koriander + selderie snijden + een
bouillon, alles in de pan met
zout + peper + komkom + gemberpoeder
korianderpoeder, olijfolie + 1 pak
gezeefde tomaten + kikkererwtten
1,5 liter water.
Alles de vlees gaan voeg 1 blik
tomaten blokjes mixseren in de pan
in ander kom 3 of 4 eetlepel bloem
met tomatensaus en water goed
roeren in de pan toevoegen een
blijft te roeren tot het soep goed
gekakt.

De
De rijst op
Zout, peper en
fijngemaakte knoflook
een schaal leggen en
olie toevoegen en
in de olie lichtbruin laten
hier bovenop het vlees.
alles mengen.
bakken.

samen
koken = samen eten = samen leven

Men lacht en luistert naar elkaar
Als dan de tafels zijn gedekt
er er verwachtingsvol is aangeschoven,
blijkt dat het eten is doorspekt
met bewondering en diep respect
En de maan, de maan glimlacht daarboven

Een vrouw, geboren in een land
hier ver vandaan en een vrouw,
geboren in een Sallands dorp,
komen gezamenlijk naar buiten

Ingrediënten

2,5 kop bloem
1 tl zout
100 gram boter in blokjes
1 eidooier
1/4 kop zure room

Vulling

150 gram champignons
50 gram boter
1 fijngesneden ui
1/2 kop gekookte rijst
1 fijngesneden hardgekookt ei
2 el fijngehakte peterselle
2 el fijngehakte dille

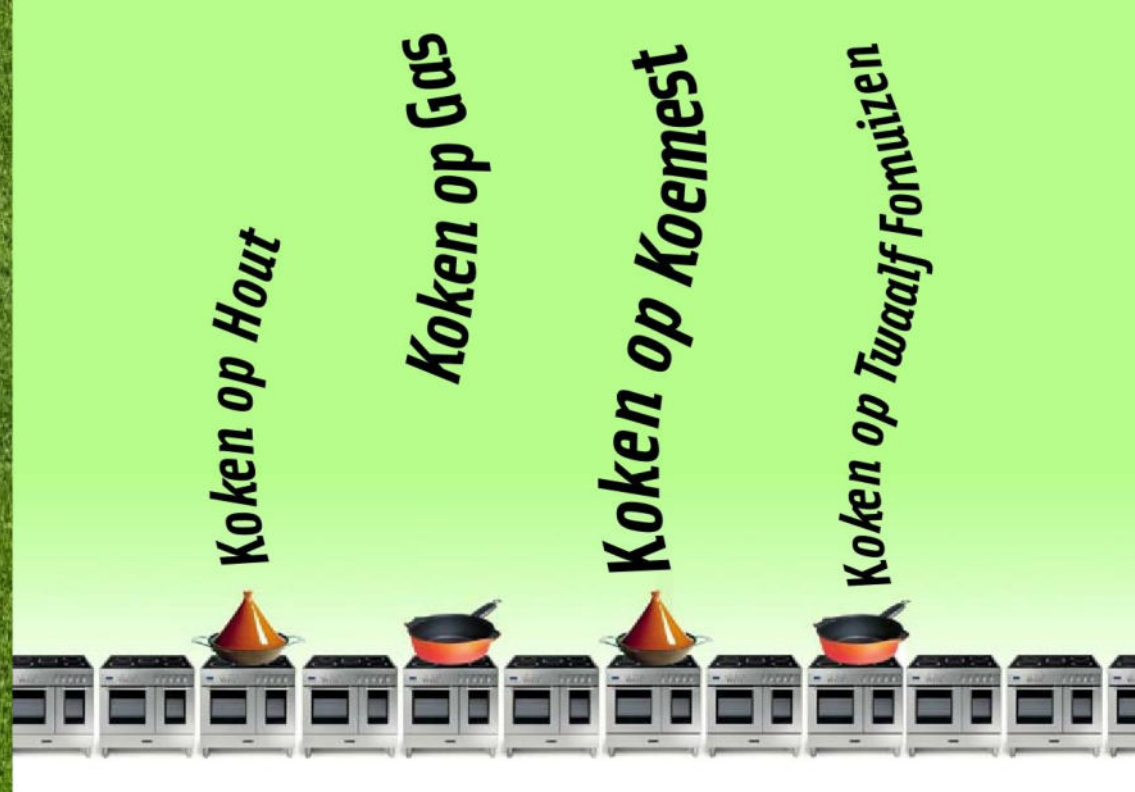

DE WIJNBLADEREN GOED
WASSEN EN DE STELTJES
AFSNIJDEN.
DE PUNTJES
DIAGONAAL NAAR
ELKAAR
TOE-
BRENGEN.

P
r
o
s
h
k
i

Koken op Hout

Koken op Gas

Koken op Koemest

Koken op Twaalf Fomuzen

Over het EETTAFEL project

Het was belangrijk voor mij om mee te doen en een goed contact te hebben met allerlei vrouwen en samen te lachen. Ik heb geholpen om de recepten te vertalen. Ook kocht ik altijd samen met de vrouwen de ingrediënten en het halal vlees in de Turkse winkel in Almelo en onderweg hadden we vaak hele goede gesprekken.

DOOR
MEE
KIEZEN
AAREN
HET
WAKEN
VAN
HET
FOOD

Project Bi-ont

Het Project Bi-ont is een samenwerkingsproject van VluchtelingenWerk Nederland en de stichting Bevordering Maatschappelijke Participatie (BMP). Op verzoek van VluchtelingenWerk Nederland heeft BMP een plan ontwikkeld voor vijf plaatselijke pilots. Inzet van de pilots is het ontwikkelen van nieuwe vormen van ontmoeting en binding tussen vluchtelingen en autochtone Nederlanders.

Castricum

Thema: Het gevoel van thuis

Werkvorm: het maken van een patchwork

Deelnemers: vluchtelingenvrouwen en Nederlandse vrouwen

Presentatie: onthulling door burgemeester in centrale hal gemeentehuis

Hardenberg

Thema: Het gevoel van thuis

Werkvorm: samen koken en organiseren van een eettafel

Deelnemers: vluchtelingenvrouwen en Nederlandse vrouwen

Presentatie: één maal per maand zijn verschillende groepen Hardenbergers uitgenodigd mee te eten.

Raalte

Thema: Het gevoel van thuis

Werkvorm: samen koken en organiseren van een eettafel

Deelnemers: vluchtelingenvrouwen en Nederlandse vrouwen

Presentatie: de laatste vier bijeenkomsten hebben gasten meegekookt en meegegeten.

Utrecht

Thema: Verbinding

Werkvorm: het maken van een krant

Deelnemers: vluchtelingen en Nederlanders, mannen en vrouwen

Presentatie: aanbidding van de krant aan wethouder, verspreiding 1000 kranten in Utrecht, artikelen overgenomen door Stadsblad.

Terneuzen

Thema: Verbinding

Werkvorm: het maken van een film

Deelnemers: vluchtelingen en Vlamingen (mannen en vrouwen) uit Nederland en België

Presentatie: vertoning film aan burgemeester en genodigden in Terneuzen.

Dvd's van de film In goede aarde zijn aan te vragen bij:
VluchtelingenWerk Zeeland, locatie Terneuzen, faklom@zeealndnet.nl

Naast dit kijkboek is een apart Bi-ont werkboek verschenen, voor iedereen die wil lezen over het verloop van de pilots en/of handreikingen wil krijgen voor het zelf organiseren van een Bi-ont project. Het werkboek is te bestellen bij:

VluchtelingenWerk Nederland

Postbus 2894
1000 CW Amsterdam
020 3467200
www.vluchtelingenwerk.nl
info@vluchtelingenwerk.nl

Stichting BMP

Willem de Zwijgerlaan 350 B/2
1055 RD Amsterdam
020 4282728
www.stichtingbmp.nl
info@stichtingbmp.nl

Kijkboek

Binding en ontmoeting tussen vluchtelingen en Nederlanders

